

Tanrı yanılmaz: Bir aileyi dönüştüren evlat Eduardito

Eduardo Ortíz de Landázuri ve Laura Busca'nın oğlu Eduardito'nun hikâyesi, hastalık ve kırılganlığın bir aileyi içten dönüştürebileceğini ve günlük yaşamda kutsallığı öğrenebileceğini gösteriyor.

05 Mar 2026

Kutsallık, ideal bir mükemmellik hali olmaktan çok, genellikle yaşadığımız koşullara verdiğimiz basit bir

yanıttır. Aziz Josemaría, Es Cristo que pasa (Geçen Mesih) adlı kitabındaki vaazlarından birinde, rahip olarak görevinin, herkesi kendi hayatının gereklilikleriyle yüzleştirerek, her an Tanrı'nın kendisinden ne istediğini keşfetmesine yardımcı olmak olduğunu belirtmiştir (bkz. n. 99).

Bu “kutsal sorumluluk” fikri, Eduardo Ortíz de Landázuri ve Laura Busca'nın hikâyesine bakıldığında son derece insani bir anlam kazanır. Bu çiftin hayatı zorluklardan yoksun değildi; özellikle üçüncü çocukları Eduardito'nun hastalığı gibi karmaşık bir aile durumuyla baş etmeyi öğrenmek zorunda kaldılar.

Eduardito, 29 Kasım 1949'da Granada'da (1), ailenin değişim içinde olduğu bir ortamda doğdu. Çok küçük yaşta, zaten zorlu geçen bir doğumun ardından, konuşma ve hareket etme zorlukları ortaya çıkmaya başladı. Ciddi zihinsel

bozuklukla birlikte idiyopatik epilepsi teşhisi (2), evin dinamiklerinde bir dönüm noktası oldu.

Ancak Eduardo ve Laura, bunu her şeyi felç eden bir trajedi olarak görmek yerine, geniş ailelerinin doğal yaşamının bir parçası hâline getirmeye çalıştılar. Eduardito'nun diğer çocukların okul temposuna ayak uyduramadığını fark eden annesi, onun kendini yararlı ve mutlu hissetmesi için alternatif yollar aradı ve resim ile dikiş konusunda yetenekli olduğunu keşfetti. Bu hobiler ona hayatı boyunca eşlik edecekti.

Eduardo ve Laura, dini eğitim konusunda da asla geri adım atmadılar. Bir diğer çocukları Carlos şöyle anlatıyor: “Eduardito, [Granada’da] İlk Komünyonunu büyük bir coşkuyla aldıktan sonra, ailemle birlikte yaşadığı süre

boyunca büyük bir içtenlik ve doğallıkla sık sık günah itirafında bulunmaya ve Komünyon almaya devam etti (3).

Elbette, birlikte yaşamak sürtüşmeler ve yorgunluktan uzak değildi.

Eduardito'nun nöbetleri sık sık oluyordu; bu durum onu yoruyor ve tüm ailenin dinlenme düzenini etkiliyordu. Sekiz yaş küçük kardeşi Guadalupe şöyle hatırlıyor:

“Eduardito ile birlikte yaşamak kolay olmadığı zamanlar vardı, ama hepimiz onu çok seviyorduk.”(4).

Granada'da kaldığı dönemden itibaren, Pamplona'daki doktorların tavsiyesi üzerine, krizlere zamanında müdahale edebilmek için asla yalnız uyumaması kararlaştırıldı. Yataktan düşmesini, kendini vurmasını veya dilini ısırmasını önlemek için ona göz kulak olunmalı ve durumun karmaşıklaşması halinde Eduardo'ya

hemen haber verilmeliydi. Kardeşler bu gece nöbetini sırayla yapmayı öğrendiler. Bu görev, mantıken yorucu olsa da, sonunda birbirlerini sevmenin ve birbirlerine bakmanın doğal bir yolu haline geldi.

Bazen evde gerginlik artardı; Eduardito kontrol edilmesi güç ani tepkiler veya hayal kırıklığı anları gösterebilirdi. Örneğin mutfakta tabakları kırdığı bir durumda, Laura'nın tepkisi drama veya suçlama değil, sessiz sabır ve büyük bir sevgiyle karşılık vermek olurdu. Onu odasına götürür, sakinleşmesini bekler ve ailenin geri kalanının bu duruma doğal yaklaşmasını, kin tutmamasını sağlamaya çalışırdı.

Yıllar geçtikçe, fiziksel ve duygusal yıpranma, özellikle annede izler bırakmaya başladı. Eduardito neredeyse tüm ilgiyi kendine istiyordu ve bazen öfke nöbetleri daha zor kontrol edilebilir hale

geliyor, Eduardo'yu ciddi şekilde endişelendiren riskli durumlara yol açıyordu.

Durum hiç de ideal değildi; gerçek anlamda endişe ve nasıl davranılacağı konusunda şüphelerin olduğu anlar da vardı. Bir ara, Eduardo'nun annesi, büyükanne Eulogia ailenin evine taşındı. Büyükanne ve Eduardito'nun birlikte yaşaması çok gerginlik yaratıyordu, birbirlerine kızıyor ve kıskanıyorlardı, ki bu da onların durumları göz önüne alındığında anlaşılabilir bir şeydi; ikisi de çok fazla ilgiye ihtiyaç duyuyorlardı (5).

María Luisa şöyle hatırlıyor: “Babam Eduardito için çok dua ediyordu ve hastalığının yol açtığı tüm durumlarla Tanrı'ya olan güveni ve sükunetiyle başa çıkıyordu.”

1969 yılında Eduardo, uzmanlarla ve eşiyle görüştüktan sonra, oğlunun hastalığının giderek sıklaşan

epileptik nöbetler ve daha şiddetli tepkilerle kendini göstermesi üzerine, onu Pamplona Psikiyatri Merkezi'ne yatırma gibi zor bir karar aldı.

María Luisa, hayatlarında kritik bir dönüm noktası oluşturan bir olayı şöyle hatırlıyor: Eduardito, anlık bir öfke patlamasıyla mutfak bıçağına yöneldi. Onu sakinleştirmeye çalışırken Laura sırtından yaralandı. Laura yarayı önemsiz göstermeye çalışsa da, Eduardo bu olayın evde bakımın sınırlarını aştığını fark etti ve herkesin iyiliği için profesyonel bir çözüm aramaları gerektiğine kanaat getirdi (6).

Eduardo, çocuklarıyla konuşarak durumu samimiyetle açıkladı. Laura bunu kabul etmekte zorlandıysa da, aile fertleri bunun herkesin iyiliği için gerekli bir adım olduğunu anladılar. Bu adım acı verici olmasına rağmen, çokça dua edildi

ve o anda en doğru karar olduğuna inanılarak atıldı.

Diğer çocuklardan biri olan Carlos şöyle hatırlıyor: "Çođu kardeşimiz ona eşlik etti. Eduardito'nun en ufak bir direnç göstermeden yeni durumunu tüm sonuçlarıyla kabul etmesini büyük bir şaşkınlıkla izledik [...] Sonra babam hepimizin eve dönüp anneme her şeyin yolunda gittiğini söylememizi istedi. Annem söylediklerimize sevindi, ama elbette bu onun için çok zor bir adımdı" (7).

Hapishaneye girdikten sonra bile Laura, çocuğun dengesini bozmamak için ziyaretleri aralıklarla yapma yönündeki tıbbi tavsiyeleri kabul ederek büyük bir metanet gösterdi. Bu, sevgisizliğinden değil, Eduardito için en iyisini aramak için gösterdiği bir güç gösterisiydi, bu onun ondan uzak kalması anlamına gelse de.

Yıllar sonra, 29 Ağustos 1981'de, aziz Álvaro del Portillo onlara şöyle dedi:

“Eduardito size çok fayda sağladı ve imkansız gibi görünse de, sizi daha da birleştirdi ve birbirinize yardım ettiniz. Bazen anlayamayız, ama Tanrı yanılmaz.”(8) Eduardito 18 Kasım 2019'da vefat etti (9).

Derinde, kutsallık, hayatın bize getirdiklerini kabul etmek ve bunu Tanrı'nın sevgi çağrısı olarak yaşamaktan ibarettir. Ve tam da sevgi ve umutla dolu bu kabul, zorlukları ve acıları İsa'nın Çarmıhında, bir kurtuluş olayına dönüştürür.

Böylece, Aziz Josemaría'nın sözlerini hatırlarız: "İsa, kendisine ölüm getirecek oduna ne kadar sevgiyle sarılır! Haçtan, insanların haç dediği şeyden korkmayı bıraktığınızda, ilahi iradeyi kabul etmeye karar verdiğinizde, mutlu olduğunuzu ve tüm endişelerinizin, fiziksel ve manevi acılarınızın geçtiğini

söylemek doğru olmaz mı?” (Via crucis, Aziz Josemaría, II. durak).

1 1941 yılında evlenen Laura ve Eduardo, 1949 yılına kadar Madrid'de yaşadılar. Daha sonra Eduardo, 1949 yılında Granada'da profesörlük görevine atandı ve oraya taşındılar. 1958 yılında Pamplona'ya taşındılar.

2 MENDO, Hilario, *La fortaleza de una mujer fiel. Laura Busca Otaegui*, Ed. Palabra, Madrid 2009, s. 29.

3 La casa del médico: una semblanza de la familia Ortiz de Landázuri Busca, Eduardo ve Laura'nın oğlu Carlos'un yayınlanmamış kitabı.

4 MENDO, Hilario, *Distintos y unidos*, Palabra, Madrid 2023, s. 110. Daha önce de belirtildiği gibi, Eduardito'nun altı kardeşi vardı:

Manolo ve Laura, ondan 4 ve 2 yaş büyüktü; Carlos, José María, María Luisa ve Guadalupe (Upe olarak bilinir), ondan 1, 4, 6 ve 8 yaş küçüktü.

5 MENDO, Hilario, *Distintos y unidos*, Palabra, Madrid 2023, s. 184.

6 A.g.e.

7 MENDO, Hilario, *Distintos y unidos*, Palabra, Madrid 2023, s. 186.

8 MENDO, Hilario, *Distintos y unidos*, Palabra, Madrid 2023, s. 235.

9 MENDO, Hilario, *Distintos y unidos*, Palabra, Madrid 2023, s. 189.